

Vistvænn lífsstíll

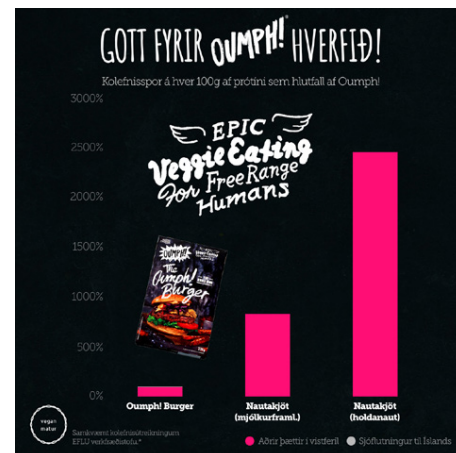
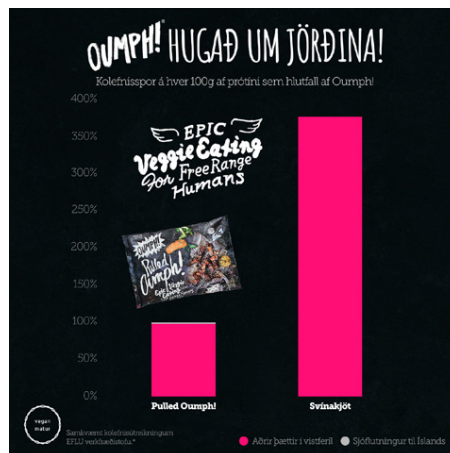
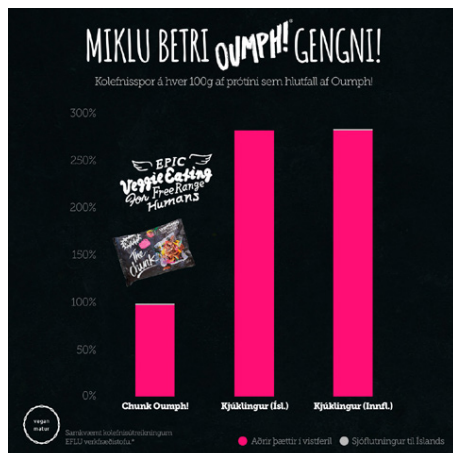
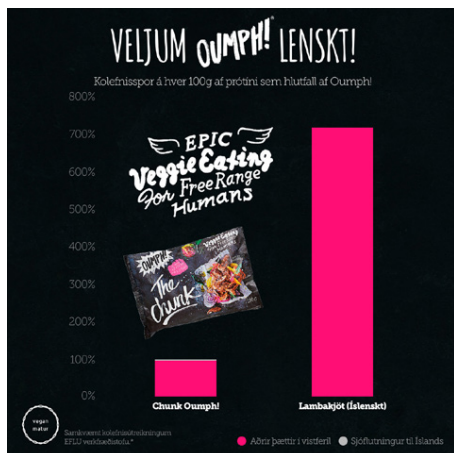
Kynningar:
Veganmatur
Grænir skátar
Circular
Kolviður
Biobú
Vistvera
Rekstrarvörur

FIMMTUDAGUR 30. MAÍ 2019

Veljum Oumph!-lenskt

Oumph! er matur úr baunum sem fær munnvatnið til að streyma. Hann er auðveldur í matargerð, gleður öll skilningarvitin, er góður fyrir jörðina og dýrin og getur svo sannarlega breytt heiminum. →2

Framhald af forsiðu →

Oumph! – borið fram „ÚMF“ – er hrikalega góður matur gerður úr baunum,“ segir Sæunn Ingibjörg Marinósdóttir, framkvæmdastjóri Veganmatar, sem er heildsala með hugsjónir.

Oumph! er þó fyrst og fremst hráefni í matargerð sem hægt er að nýta á ótal marga vegu.

„Oumph! getur verið allt frá grunnni flókinnar máltíðar til einfaldrar skyndimáltíðar á nokkrum mínútum. Auðvelt er að skipta Oumph! inn fyrir ýmsa prótingjafa og minnka þannig eigið kolefnisspor á einfaldan og ljúffengan hátt,“ upplýsir Sæunn.

Oumph! hugað um jörðina

Oumph! er gert úr hreinu, óerfðabreyttu sojaprótíni, með áferð sem er engri lík.

„Oumph! er framleitt af sænska fyrirtækinu Food for Progress sem var stofnað til að breyta neysluvenjum fólks til hins betra og veita mengandi matariðnaði harða samkeppni. Þau trú á mat sem fær munnvatnið til að streyma, því ef hann er ljúffengur og auðvelt að elda hann þá hverfa allar fyrirstöður,“ útskýrir Sæunn. „Matur sem gleður öll skilningarvitin, er góður fyrir umhverfið og dýrin – þannig breytum við heiminum.“

Gott fyrir Oumph!hverfið

Samkvæmt útreikningum umhverfisverkfæðings Eflu er sláandi munur á kolefnisspori Oumph! og ýmissa kjötværa, jafnvel þótt flutningur Oumph! á milli landa sé tekinn með í reikninginn. „Í útreikningum Eflu er tekið tillit til millilandaflutninga. Oumph! er flutt með skipum til Íslands og á skýringarmyndum má sjá hlutfall sjóflutnings. Bleika súlan sýnir aðra þætti kolefnisslosunar og sjóflutningur er sýndur með grárri viðbót við súluna,“ upplýsir Sæunn og hægt er að skoða súluritin hér á síðunni.

„Áhrifin eru svo lítil í hlutfalli við aðra ræktun og framleiðsluþætti að þau sjást varla. Þegar dýr eru framleidd til manndis eru þau fædd á jurtafæði mánuðum eða árum saman. Með því eru dýrin notuð sem óhagkvæmur milli- liður fyrir orku og næringu sem að stórum hluta fer í vöxt þeirra og líkamsstarfsemi. Í stað þess að vinna næringu og orku í gegnum dýrin er auðvelt að næra mannfólk á jurtafæði og stytta þannig í fæðukeðjunni svo um munar. Þannig nýtast landsvæði betur, dýrum er þyrmt og umhverfisáhrif af uppeldi þeirra minnka,“ segir Sæunn um það hvernig innfluttur matur geti haft lægra kolefnisspor en innlend framleiðsla.

Oumph! er hollt

Oumph! er matur úr jurtaríkinu, gerður úr sojabaunum. Baunirnar eru óerfðabreyttar og koma frá sjálfbærum ræktunarsvæðum í Evrópu og Norður-Ameríku. Framleiðandinn hefur þróað aðferð til að gera einstaka áferð sem kemur auðveldlega í stað hvaða prótingjafa sem er.

Rósa María Hansen, einn þriggja eigenda og gleðistjóri Veganmatar, útbýr hér brakandi ferskan Oumph! hamborgara sem er einstök sækeraupplifun fyrir grækera á veitingastaðnum Jömm í Kringlunni en Jömm er einn fjölmargra veitingastaða á Íslandi sem bjóða upp á Oumph! rétti. FRÉTTABLAÐIÐ/SIGTRYGGUR ARI

„Í grunninn er Oumph! einfaldlega hreint prótínþykki, unnið úr baunum. Ökryddað Oumph! inniheldur eingöngu prótín úr sojabaunum, vatn og salt, en fólínsýra, járn og trefjar fylgja með frá náttúrunnar hendi. Próteiníð inniheldur allar nauðsynlegu aminosýrurnar og er Oumph! því frábær prótingjafi. Krydduðu Oumph! tegundirnar eru jafn ólíkar og þær eru margar en eiga það sameiginlegt að innihalda engin skadleg aukefni, heldur einungis náttúruleg hráefni og lífrænar kryddblöndur,“ segir Sæunn.

„Vegna þess að Oumph! er hrein jurtaafurð er ekki hætt á matarsýkingum á borð við salmónellu

og aðrar sem geta fylgt neyslu dýraafurða.“

Gómsætt og fljótlegt

Oumph fæst frosið, tilbúið beint á pönnuna. Það er dásamleg matarupplifun að nota Pulled Oumph! í stað rifins svinakjöts, The Burger í stað nautaborgara og The Chunk í stað kjúklings, eða smakka dýrdlegar pitsurnar, hakkíð og gómsætu krydduðu Oumph! tegundirnar.

„The Chunk er ökryddað Oumph! í rifnum bitum og kemur auðveldlega í stað kjúklings í næstum hvaða uppskrift sem er. Einu innihaldsefni eru sojaprótein, vatn og salt. Í hverjum 100 grömmum eru 17 grömm af prótíni

og 0,4 grömm af fitu, samtals 84 hitaeiningar. Einnig eru 3,3 mg af náttúrulegu járn, 54,1g af fólínsýru, 5,1g af trefjum en aðeins 0,6g af salti,“ útskýrir Sæunn.

Oumph! minnkar kolefnisspor

Spurð hvort ræktun sojabauna sé umhverfisþillandi, svarar Sæunn:

„Í sumum tilfellum er það rétt en stundum þvert á móti. Ástæða þess að sojabaunaframleiðsla hefur oft verið tilgreind sem umhverfisvandamál er sú að stærsti hluti sojabaunaræktunar er nýttur í dýrafóður. Skógaeyðing vegna sojabaunaræktunar er bein afleiðing af aukinni kjötfram-

Girnilegur og gómsætur grækera hamborgari með buffinu The Burger frá Oumph!

leiðslu. Til að fæða vaxandi mannfjölda heimsins á kjötafurðum þarf sífellt meira ræktunarland til fôðurframleiðslu. Með því að nýta sojabaunirnar beint til manndis eru auðlindirnar nýttar með miklu skilvirkari hætti og því minna sem neytt er af kjöti, því minna landsvæði þarf til ræktunar. Framleiðandi Oumph! tekur ábyrgð sína mjög alvarlega og tryggir að baunir til Oumph! framleiðslu komi eingöngu frá sjálfbærum svæðum sem leiða ekki til frekari eyðingar skóga.“

Þegar fólk vaknar til vitundar um umhverfisáhrif matarneyslu sinnar sé plastnotkun oft næsta áhyggjuefnið.

„Flestar Oumph! vörur koma í loftþéttum, endurvinnanlegum plastumbúðum til að gæta matvælaöryggis og ferskleika. Notað er eins lítið plast og mögulegt er, og eru vörurnar fluttar á milli staða í pappakössum og á margnota trébreittum. Með því að pakka vörumum sjálfum í poka frekar en kassa sparast hins vegar dýrmætt pláss í flutningi og við geymslu. Þúast má við að Oumph! verði pakkað í niðurbriðjanlegt jurta-plast fyrir en síðar, en fram að þeim tíma mælum við með því að skola, þurrka og endurvinna plastpokana sem það kemur í,“ segir Sæunn.

Oumph! fæst í Hagkaup, Fjarðarkaupum, Krónunni, Nettó, Mela-búðinni, Super1, Pétursbúð og á Boxid.is. Stóreldhúspakningar fást hjá Garra. Nánari upplýsingar á oumphhverfid.is

Taktu skrefið!

IKEA 365+ matarílátin halda afgangunum ferskum lengur. Það þýðir minni sóun og betri hádegismatur!

IKEA 365+ nestisbox með hólfum

795,-

Með IKEA 365+ vatnsflöskunni úr endurvinnanlegu efni getur þú slökkt þorstann á hagkvæman og heilsusamlegan hátt.

IKEA 365+ vatnsflaska

445,-

Indígó litur notaður til að lita fatnað

Í Myndlistaskólanum í Reykjavík héldu Catherine Ellis, sem er frá Bandaríkjunum, og Joy Boytrup, frá Danmörku, námskeið í vistvænum litunaraðferðum með indígó frá Tamil Nadu á Indlandi.

Sólrún
Freyja Sen
solrunfreyja@frettabladid.is

Ellis og Boytrup hafa ferðast víða um heim og haldið námskeið í jurtaglitun og umhverfsvænum aðferðum í textillitun og þrykki í áraraddir, samkvæmt Rögnu Fróða, deildarstjóra textildeildar Myndlistaskólanum í Reykjavík.

„Ellis er þekktust fyrir aðferðir sínar í shibori-vefnaði,“ en shibori er gömul japönsk tækni við litun. „Boytrup er efnafræðingur og hefur alla starfsævi sína unnið með textillistamönnum við að þróa textillitunaraðferðir fyrir þrykk og litun. Hún kenndi reglulega við textildeildina í Myndlista- og handiðaskólanum á meðan hann starfaði. Í þrykki og litun er algengt að nota kemísk efni sem eru ekki svo holl umhverfinu. Í samvinnu hafa Ellis og Boytrup þróað aðferðir sem eru umhverfsvænar og í stað kemískra efna eru til að mynda notuð efni úr matvælaíðnaðinum.“

Ragna segir mörg hjálparefni í textillitun líka notuð í matvælaframleiðslu. „Þá er notaður sítrussafi og matarsóði til dæmis, efni sem eru notuð við matreiðslu og þar afleiðandi umhverfsvæn.“ Á námskeiðinu var áhersla lögð á litun og þrykk með indígó. Indígó

litir eru blá litbrigði, og það er hægt að nota þessa liti til að prenta og lita á efni og þræði úr plöntutrefjum, til dæmis bómull eða hör. Indígó litarefnið sem var notað á námskeiðinu er unnið úr plöntum og kemur frá Tamil Nadu á Indlandi. Það á að vera hægt að nota aðferðirnar sem voru kenndar á námskeiðinu til að prenta á til dæmis gamla boli eða sængurver að sögn Rögnu.

Fyrir utan að það eru oft notuð skaðleg efni til að lita textil þá er vatnssóunin mikil í stórum fataframleiðslufyrirtækjum. „Í Hollandi er verið að þróa aðferð til að minnka vatnssóun, og þá er ekkert vatn notað. Á mörgum stöðum er mikil vatnsnotkun í litunaraðferðum mjög alvarlegt mál. En ef maður er að handlita efni í mun minna magni en stórir fataframleiðendur, þá notar maður vissulega eitthvað vatn, en það er svo lítið að það skiptir ekki eins miklu máli.“

Ragna telur það mikilvægt að framleiðsla fatnaðar sé gagnsæ fyrir hönnuði og neytendur. „Því meira sem maður lærir sjálfur um textilframleiðslu og aðferðir, til dæmis þrjón eða að þrykkja á textil, því meiri skilning öðlast maður á því að fataframleiðslan gerist ekki bara sjálfkrafa. Hún þarfnast fullt af orku. Plöntur þurfa að vaxa, það þarf að hreinsa og

Ragna Fróða, deildarstjóri textildeildar Myndlistaskólans í Reykjavík.

» Fyrir utan að það eru oft notuð skaðleg efni til að lita textil þá er vatnssóunin mikil.

Þvo, lita, og síðan er öll eftirmeðhöndlunin. Það er þvottaferlið og alls konar efni sem eru notuð og okkur ber að vera meðvitund um afleiðingar fyrir umhverfið.“

Textill litaður með indígó eftir aðferðum Ellis og Boytrup.

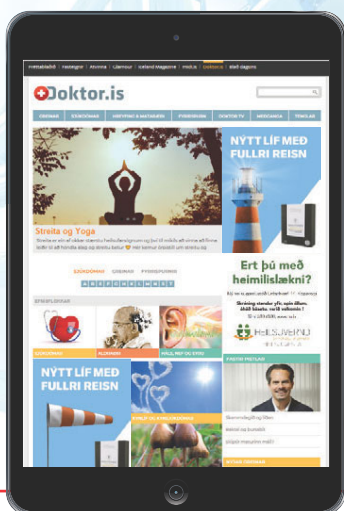
Ráðgjöf

Fræðsla

Forvarnir

“Doktor.is er ætlað að auðvelda aðgengi almennings að upplýsingum og ráðgjöf um heilsu, lífsstíl og forvarnir,„

Teitur Guðmundsson, læknir og ritstjóri doktor.is

Doktor.is

HVAÐ ER AÐ FRÉTTA?

Frettabladid.is færir þér nýjustu fréttir dagsins og ítarlega umfjöllun um málefni líðandi stundar.

Ekki missa af neinu, fylgdu Fréttablaðinu á Facebook

Skátar sækja en húsfélagið fær greitt

Nú geta íbúar í fjölbýli safnað einnota drykkjarumbúðum í sorpgeymslunni. Grænir skátar bjóða nú þá þjónustu að annast flokkun og talningu einnota drykkjarumbúða fyrir húsfélög fjölbýlishúsa.

Grænir skátar hafa fundið fyrir aukinni þörf fyrir þessa þjónustu við húsfélögin vegna þeirri þróunar að fólk er farið að flokka meira, og einnota drykkjarumbúðir (flöskur og dósir) eru einn flokkurinn sem fólk vill geta skilað í sinni sorpgeymslu.

„Grænir skátar koma með söfnunarlát í sorpgeymsluna, tæma þau reglulega, og greiða húsfélaginu hluta af skilagjaldinu. Þessi þjónusta hefur verið í boði um nokkurt skeið en það er verið að hleypa henni almennilega af stokkunum núna. Grænir skátar hafa í nokkur ár þjónustað fyrirtæki með svipuðum hætti,

Július Aðalsteinsson, rekstrarstjóri Grænna Skáta

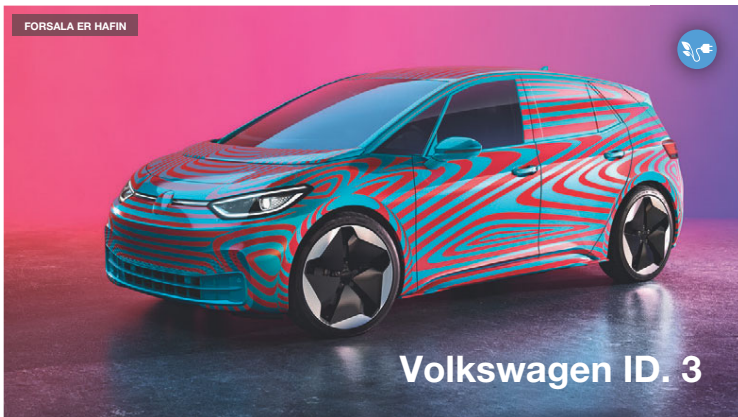
Við finnum út hversu oft við þurfum að tæma hvern stað miðað við hve fljótt söfnunarlátin fyllast. Það er líka alltaf hægt að hafa samband við okkur ef það verður yfirfullt og við komum og tæmum.

bæði veitingastaði og skrifstofur. Eftir að hafa fengið fyrirspurnir um að veita þessa þjónustu líka til húsfélaga fórum við að snúa okkur að því að finna lausnir sem gætu hentað í þetta verkefni,“ segir Július Aðalsteinsson, rekstrarstjóri Grænna skáta.

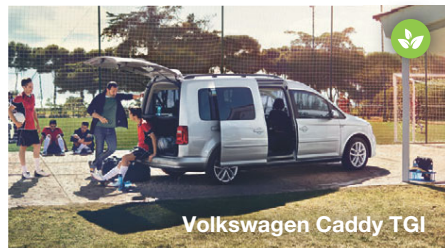
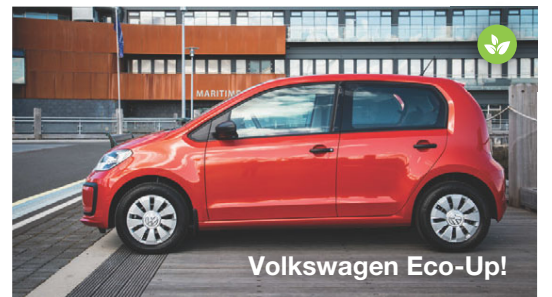
„Með því að nýta sér þessa þjónustu losnar fólk við það vesen sem fylgir því að fara með flöskur og dósir í burtu, þannig að við bjóðum upp á þennan á valkost til aukinna þæginda,“ segir Július.

Í dag eru Grænir skátar að þjónusta um tuttugu húsfélög og hátt í 100 fyrirtæki, en fyrirtækjaþjónustan er búin að vera í boði frá árinu 2012. Július segir að í meðalstórum stigagangi falli til um 500 flöskur og dósir á viku. „En húsfélögin eru auðvitað mistör og mismunandi hvað neyslan er mikil. Því finnum við út hversu oft við þurfum að tæma hvern stað miðað við hve fljótt söfnunarlátin eru að fyllast. Það er líka alltaf hægt að hafa samband við okkar ef það verður yfirfullt og við komum og tæmum.“

Frumskýndur í næstu viku

Sýningarsalurinn okkar á netinu er opinn allan sólarhringinn. Skoðaðu úrvalið!
www.hekla.is/vefverslun

Stíggðu skrefið inn í framtíðina á vistvænum bíl frá HEKLU

Hjá HEKLU finnur þú afar fjölbreytt úrval vistvænna bíla af öllum stærðum og gerðum. Þeir eiga það allir sameiginlegt að ganga fyrir íslenskrri orku en vörumerki HEKLU eru leiðandi í tækniframförum, hönnun og þróun fjölbreyttra afgjafa, hvort sem um ræðir rafmagn, metan eða blöndu tveggja afgjafa. Velkomin í HEKLU-hópin!

Metan Rafmagn Tengiltvinn

Viðskiptataækifæri í hringrásarhagkerfinu

Umræða um hringrásarhagkerfið (e. circular economy) hefur orðið æ háværari síðastliðna mánuði. Það er í samræmi við þróun erlendis en ríkisstjórn Hollands hefur innleitt heildarstefnu um að verða fullkomlega „circular“ fyrir árið 2050.

Þetta er einnig þróun sem fyrirtæki eins og Google, Apple, Philips og Unilever eru farin að setja í forgang. Í þeirra tilfellum hafa þau verið að vinna að betri nýtni hráefna, innleitt skilastefnu á vörum, byrjað að selja lýsingu sem þjónustu í staðinn fyrir að selja ljósaperur o.fl. Nokkur íslensk fyrirtæki eru einnig að taka mjög spennandi skref.

Ákvarðanir um svona aðgerðir eru ekki teknar í tómarúmi heldur sem hluti af heildarstefnu þessara fyrirtækja sem snýr með annars að áhættustýringu og stefnu í minnkun umhverfisáhrifa og svo framvegis. Þau átta sig þó líka á því að í þessu felast viðskiptataækifæri og möguleikar á sparnaði í rekstri.

Viðskiptamannahópur sem lýtur sjálfbærni er sáxandi og samkvæmt einni rannsókn stækkaði um 22% á fimm ára tímabili á Norðurlöndunum. Þá er mögulega hægt að ná sparnaði með að skipta út hráefnum, fara í innviðafjárfestingar í virðisdeðju, fara í samstarf með aðilum ofar og neðar í virðisdeðjunni, finna nýjar leiðir til framleiðslu, hanna nýjar vörur

CIRCULAR Solutions sérhæfir sig í sjálfbærni fyrirtækja og hefur sérþekkingu á að finna tækifæri í virðisdeðjum og að beita reglum hringrásarhagkerfisins. Bjarni Herrera og Hafþór Ægir, á myndina vantar Reyni Smára.

frá grunni og fleira.

Þó ber að hafa í huga, frá sjónarhóli fyrirtækja, að það að setja sér markmið um minnkun útblásturs leiðir ekki sjálfkrafa til vegferðar að hringrásarhagkerfinu, en það að setja sér markmið um að nálgast hringrásarhagkerfið er líklegra að leiða til minni útblásturs.

Í grunninn felast í hringrásarhagkerfinu þrjú meginpunktar:

- að hanna í burtu úrgang og mengun
 - að halda vörum og hráefnum í notkun
 - endurnýjun vistkerfa
- Íslenskir neytendur eru orðnir meðvitaðri um þessi mál og eru

farnir að spyrja fyrirtæki erfðari spurninga. Til að auka gagnsæi og auðvelda neytendum upplýstari ákvarðanatöku um kaup á vöru eða þjónustu er mikilvægt að notast við ákveðna mælikvarða. Þeir geta verið kolefnisfótspor, þyngd á pakkningu, hlutfall endurnýjanlegs hráefnis við framleiðslu, hlutfall flugferða í flutningsleið og fleira.

Yfirvöld á Íslandi hafa sýnt mikinn áhuga á hringrásarhagkerfinu en þau búa yfir fjölmörgum tölum til að auðvelda innleiðingu á því. Til dæmis að lækka virðisaukaskatt á vörur og þjónustu sem endurnýta hráefni, viðgerðarþjónustu o.fl. Þá má einnig ná markmiðum í gegnum innkaupastefnur, m.a. opinber innkaup og viðskipti á milli fyrirtækja.

Nánari upplýsingar á síðunni www.circularsolutions.is

CIRCULAR

Betri lausn fyrir umhverfið og þig

Það eru margir þættir sem hægt er að huga að til þess að passa betur upp á umhverfið okkar. Notkun álfabikarsins í stað túrtappa og dömubinda er stórt skref í átt að hreinna umhverfi.

Ásta Eir
Árnadóttir
astaeir@frettabladid.is

Ein leið að vistvænni lífsstíl er að skipta út túrtöppum og dömubindum fyrir álfabikarinn. Álfabikarinn er gerður úr 100% náttúrulegu gúmmi og er án allra aukaefna. Hann virkar þannig að í stað þess að draga í sig tíðablöð þá grípur hann það og geymir. Þó svo að bikarinn hafi verið til frá um 1930 þá er hann ekki eins vinsæll og hann ætti að vera. 98% kvenna í Bandaríkjunum nota túrtappa eða dömubindi, sem þýðir að afar litill hluti kvenna notar álfabikarinn. Hann er lítið auglýstur og yfirleitt ef konur byrja að nota hann þá hafa þær aflað sér upplýsinga á netinu eða heyrt um þá frá vinkonu.

Álfabikarinn er fjölnota og hægt er að nota hann í hátt í 10 ár án þess að þurfa að kaupa nýjan. Ólíkt með túrtappana, þá þarf ekki að taka bikarinn út oft á dag, en hægt er að hafa hann inni í 10-12 tíma í senn. Það er vissulega misjafnt hversu oft konur þurfa að losa úr honum en það fer eftir því hvað blæðingarnar eru miklar. Ekki þarf að hafa áhyggjur af óæskilegum efnum þar sem bikarinn er gerður úr náttúrulegur gúmmi, er án allra aukaefna og veldur ekki eritingu. Álfabikarinn þurrkar ekki, heldur geymir tíðablöðið og veldur því ekki truflun á starfsemi slímhúðar og þar af leiðandi er minni hætta á sveppasýkingum og öðrum óþægindum sem gjarnan fylgja í kjölfar blæðinga.

Konur sem hafa blæðingar einu sinni í mánuði og nota ekki álfabikarinn eru að henda um 10-12 túrtöppum eða dömubindum ásamt öllum þeim plast umbúðum sem þeim fylgja. Ekki

Helga María Ragnarsdóttir kynntist álfabikarinn þegar hún var tvítug og gæti í dag ekki hugsað sér að nota neitt annað á meðan á blæðingum stendur. Hún er fegin að sleppa við það að kaupa vöru sem fer beint í ruslið eftir notkun.

Ólíkt með túrtappana þá þarf ekki að taka bikarinn út oft á dag. Hægt er að hafa hann inni í 10-12 tíma í senn.

nóg með það að álfabikarinn er töluvert umhverfisvænni þá er hann einnig góður fyrir budduna þar sem túrtappar og dömubindi kosta sitt.

Helga María Ragnarsdóttir, bloggari á Veganistur og nemi í Svíþjóð hefur notað álfabikarinn í nokkur ár. „Ég veit að það er kannski klisjulegt að segja að álfabikarinn hafi breytt lífi mínu, en það er virkilega það sem gerðist. Síðan ég lærði almennilega að nota hann þá hef ég lítið á blæðingarnar mínar allt öðrum augum en ég gerði áður. Það tók

mig nokkur skipti að læra hvernig á að nota hann og ég varð dauðhrædd í fyrsta skiptið þegar ég náði honum ekki út og hélt ég myndi þurfa að fara á spítala og láta draga hann út,“ segir Helga. Það getur verið snúið að læra á bikarinn en auðveldar leiðbeiningar er hægt að finna á netinu. „Ég komst að því að nota eigi kvíðvöðvana til að ýta honum niður þar til fingurnir ná taki á honum. Mér fannst rosa spennandi að læra á þetta og það kom ótrúlega hratt,“ útskýrir Helga. „Ég finn aldrei fyrir bikarinn og upplifi

alls engin óþægindi. Ég elska líka að þurfa aldrei að kaupa túrvörur lengur. Að þurfa ekki að kaupa og kaupa einnota vörur sem lenda svo í ruslinu. Ég ætla auðvitað ekki að tala fyrir allar konur og segja að þær þurfi að nota bikar og það henti öllum, því ég veit að fólk er misjafnt, en ég mæli eindregið með því að allir prufi og sjái hvort þetta er eitthvað sem hentar þeim, og gefi þessu séns í nokkur skipti. Að kaupa bikarinn er ein besta ákvörðun sem ég hef tekið í lífinu og ég get ekki ímyndað mér að fara til baka í einnota túrvörur.“

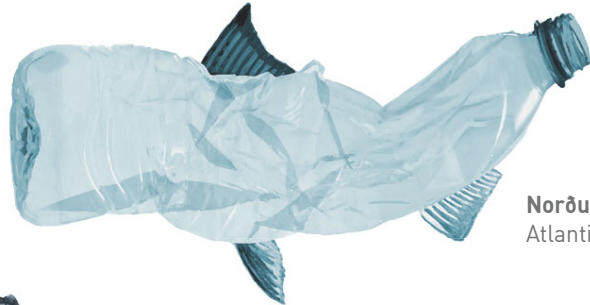

Það er hægt að eiga sama álfabikarinn í hátt í 10 ár ef hugsað er vel um hann.

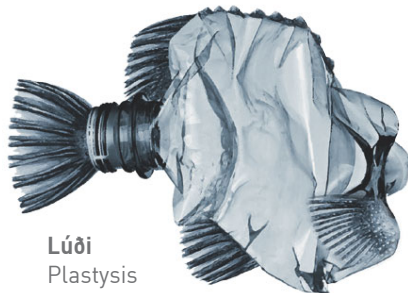
FLÖSKUR

í íslensku sjávarríki

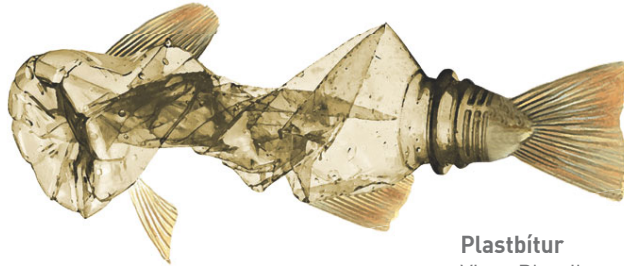
Marine bottles of Iceland | Flaschen im isländischen Meer

Norðursjavar Kóli
Atlantic Cola

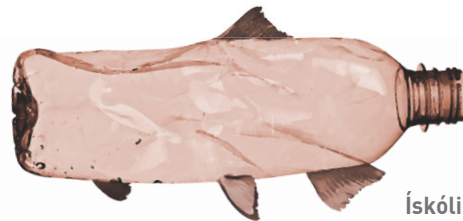
Lúði
Plastysis
Aukreitis

Plastbitur
Virus Plastikus

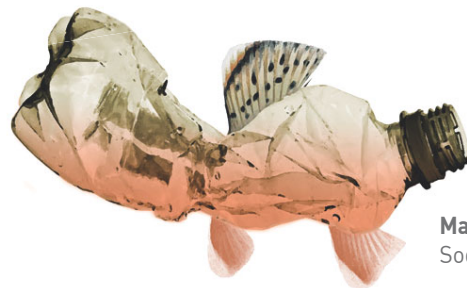
Spuri
Flaskus
Flaskus

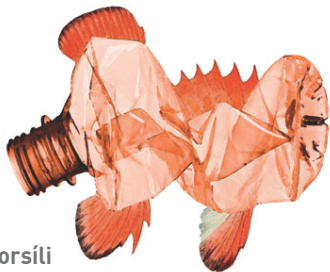
Ískóli
Plastus Vesenis

Sóðabikkja
Mengunis Majoris

Maghnútur
Sodapop Virus

Slorsíli
Úrgangus Ópolandis

Skarskólpi
Kippis Kippus

Djúpsjavar lufsi
Maritima Polyurethane

Ef plastnotkun þróast áfram eins og hún er í dag þá er því spáð að árið 2050 verði jafnmikið af plasti og fiski í höfunum í kílóum talið. Leggðu þitt af mörkum og tryggðu að allar drykkjarumbúðir á þínu heimili skili sér í Endurvinnsluna. Þannig leggur þú þitt af mörkum og færð greitt fyrir það!

 Flöskumóttaka
Endurvinnslan

Grænmeti er mjög gott fyrir heilsuna en líka umhverfið

Grænmetisfæði er ekki bara heilsusamlegt heldur einnig gott fyrir umhverfið. Það leiðir til minni losunar gróðurhúsalofttegunda en nokkur önnur matvæli gera. Auk þess er minni hætta á að grænkerar fái sykursýki 2.

Elín
Albertsdóttir
elin@frettabladid.is

Þótt fólk vilji ekki sleppa kjöti væri gott mál að auka grænmetið á diskunum á kostnað þess. Rannsóknir hafa sýnt að losun frá matvælaíðnaðinum gæti aukist um 80% til ársins 2050 ef ekki verður tekið í taumana. Meira grænmetisát í heiminum gæti hjálpað til í baráttunni gegn loftslagsbreytingum um leið og við minnkum hættuna á því að fá sykursýki 2.

Rannsóknin er nokkurra ára gömul og það hafa þegar orðið nokkrar breytingar í mataræði, fleiri aðhyllast vegan eða græn-

➤ Rannsóknir sýna að vinnsla við 100 g af fiski losar út jafnmikið af gróðurhúsalofttegundum og 100 g af svínakjöti. Langmesta losunin kemur þó frá nautgripum og þrisvar sinnum meiri sé miðað við fisk og svín.

kerafæði. Einnig eru matarkúrar eins og ketó orðnir vinsælir. Í ketó borðar fólk mikið grænmeti en einnig mikið kjöt.

Vísindamenn við háskólann í Minnesota í Bandaríkjunum segja að fólk ætti helst að horfa til þriggja tegunda mataræðis, það er grænkerar, grænkerar með fiski og Miðjarðarhafsmataræðis. Gerð var rannsókn í 100 löndum víða um heim með tilliti til umhverfsjónarmiða og áhættu á sykursýki 2. Niðurstöður sýndu að áhættan minnkaði mikið með grænkerafæði en þeir sem neyttu þannig fæðu voru í 42% minni hætta á að fá sykursýki 2 en af venjulegu fæði. Grænkerafæði með fiski minnkaði áhættuna um 25% og Miðjarðarhafsfæði um 18%.

Allar þessar fæðutegundir drögu úr hættunni á hjarta- og æðasjúkdómum um 20-25% og 8-12% á krabbameini, að því er vísindamennirnir greindu frá en í því síðastnefnda kom hópurinn sem borðar grænmeti og fisk best út. Segja má að grænkerar séu betur staddir en aðrir þegar kemur að sykursýki 2 en fiskneytendur eru í minni áhættu á að fá hjarta- og æðasjúkdóma. Vissulega getur

Grænmeti er ekki bara gott heldur fallett líka. Hér er vegan matur sem lítur gírnilega út.

fólk borðað kjöt án þess að missa heilsuna, einungis er verið að benda á leiðir sem eru bæði góðar fyrir umhverfið og okkur sjálf.

Rannsóknir sýna að vinnsla við 100 g af fiski losar út jafnmikið af gróðurhúsalofttegundum og vinnsla við 100 g af svínakjöti. Langmesta losunin kemur þó frá nautgripum og er þrisvar sinnum meiri sé miðað við fisk og svín. Fólk í heiminum fjólgar um 80 milljónir á ári. Kjötát verður því meira og meira um leið og við

losum meira af gróðurhúsalofttegundum út í andrúmsloftið.

Matvöruframleiðsla þarf mikla orku; að henni koma traktorar og aðrar vinnuvélar, flutningatæki á vegum, sjó og lofti auk þess sem við þurfum rafmagn fyrir verslanir og heimilistækin. Þá er ótalin umbúðavinnsla og áburðarverksmiðjur. Notkun áburðar skapar köfnunarefni í jarðvegi sem leiðir til losunar nítrooxíðs og þarmagas frá dýrum inniheldur metan. Eftir því sem segir á vef

Umhverfisstofnunar var mesta heildarlosun árið 2017 án alþjóðaflugs og alþjóðasiglinga frá iðnaðarferlum, næstmest frá orku, síðan landbúnaði en minnsta losunin frá úrgangi. Frá árinu 1990 til 2017 hefur hlutfall losunar frá iðnaðarferlum aukist úr 27% í 43%, hlutfall losunar frá orku hefur minnkað úr 52% í 40% á sama tímabili.

Nánar er hægt að skoða töfluna á heimasíðu Umhverfisstofnunar.

Þjóða öllum að kolefnisjafna sig

Kolviður er sjóður sem var stofnaður af Skógræktarfélagi Íslands og Landvernd árið 2006. Kolviður jafnar kolefnislosun vegna brennslu jarðeldsneytis í akstri og flugi fyrir fólk og fyrirtæki.

Markmið Kolviðar er að binda kolefni í skógarvistkerfum til að draga úr styrk koldíoxíðs í andrúmslofti. Sjóðurinn fjármagnar gróðursetningu á trjám og gerir bæði fólk og fyrirtækjum kleift að kolefnisjafna útblástursáhrif sín.

Það er sannarlega þörf á aðgerðum. „Ef maður flýgur til dæmis þriggja tíma flug þá þyrfti að setja niður fimm tré til þess að kolefnisjafna það fram og til baka og losna þannig við flugviskubitið,“ segir Reynir Kristinsson, stjórnarformaður Kolviðar. „Það virðist líka þurfa um það bil eitt tré fyrir hverja tuttugu hamborgara.“

Það er mikil vaxning að eiga sér stað núna í loftslagsmálum, eins og við sjáum til dæmis á loftslagsmótmælum ungs fólks á Austurvelli,“ segir Reynir. „Okkur finnst mjög mikilvægt að benda fólki á að það sé hægt að nýta skógrækt til að stemma stigu við neikvæðum loftslagsáhrifum, þó að við eigum auðvitað fyrst að minnka losunina. Það er um að gera að leggja sitt af mörkum til að stuðla að góðu andrúmslofti og hjálpa náttúrunni.“

Reynir segir að Kolviður vilji benda fólki á að það sé hægt að nýta skógrækt til að stemma stigu við neikvæðum loftslagsáhrifum. FRÉTTABLAÐIÐ/STEFAN

Það er samt þannig að þó að þú setjir niður tré til að kolefnisbinda tekur það tré 60 ár að vinna vinnuna,“ segir Reynir. „En þó að þetta taki langan tíma byrjar þetta strax að vinna gegn loftmengun.“

Ísland var skógi vaxið við landnáam og við viljum endurnýja þann gróður, samtímis því að ráðast á loftslagsvandann,“ segir Reynir. „Nú í sumar er Kolviður að setja niður 150 þúsund tré á Úlfjótuvatni til þess að kolefnisbinda fyrir þá sem hafa óskað eftir því og við vonumst til þess að geta klætt Mosfellsheiðina með loftslagsskógi í nánustu framtíð.“

Ýmis fyrirtæki hafa fengið Kolvið í lið með sér. „Í síðustu viku gerðum við samning við Bónus, en við vinnum líka með IKEA, Ölgerðinni, grænmetisframleið-

Það er mikil vaxning að eiga sér stað í loftslagsmálum, eins og við sjáum til dæmis í loftslagsmótmælum ungs fólks á Austurvelli.“

endum og um 60 öðrum aðilum,“ segir Reynir. „Við sjáum að ungir stjórnendur eru sérlega áhugasamir um þetta og láta þetta skipta sig máli.“

Á heimasíðu Kolviðar eru allar nánari upplýsingar um starfsemi sjóðsins og hvernig hægt að er að kolefnisjafna útblástur sinn.

KOLVIÐUR
ICELAND CARBON FUND

BÓNUS BÓNUS BÓNUS BÓNUS BÓNUS

BÓNUS

kolefnisjafnar 2018

Það er okkar sönn ánægja að tilkynna að Bónus hefur nú kolefnisjafnað rekstur verslana sinna fyrir 2018. Bónus og Kolviður undirrituðu samning þess efnis þann 21. maí 2019.

Í upphafi árs (2019) hófst mikil vinna við að safna saman gögnum hvert kolefnisspor verslana Bónus er um land allt, árið 2018. Þessari reiknisvinnu er nú lokið með hjálp hugbúnaðarfyrirtækisins Klappir Grænar Lausnir hf. Umhverfisstjórnunarhugbúnaður þeirra hefur nú verið innleiddur inn í verklag Bónus sem mun vafalaust hjálpa fyrirtækinu að ná enn betri árangri í umhverfismálum.

Bónus hefur því fjárfest í kolefnisbindingu hjá Kolviði til að jafna út áhrif rekstursins á umhverfið. Kolefnisfótspor Bónus 2018 var 667 CO₂ tonn. Kolviður mun því planta 6.670 trjám á u.þ.b. tveggja hektara landsvæði til að jafna út kolefnisfótsporið.

Umhverfisvernd er eitt af stærstu verkefnum samtímans og með þessu vill Bónus leggja sitt af mörkum og sýna um leið samfélagslega ábyrgð í verki.

Bónus er fyrsta matvöruverslun á Íslandi til að kolefnisjafna sinn rekstur.

KLAPPIR

SKÓGRÆKTARFÉLAG
ÍSLANDS

KOLVIÐUR
ICELAND CARBON FUND

Opnunartími í Bónus: Mánudaga-Fimmtudaga; 11:00-18:30 • Föstudaga; 10:00-19:00 • Laugardaga; 10:00-18:00 • Sunnudaga; 11:00-18:00
Smáratorg og Skeifan: Mán-Lau; 10:00-19:00 • Sun; 11:00-18:00

Kúnninn farinn að spyrja meira um framleiðsluna

Umhverfismál eru áberandi í þjóðfélagsumræðunni, sérstaklega hvað hver og einn getur lagt fram til bættrar stöðu, allt frá þátttöku í umhverfisverkfalli yfir í að flokka rusl.

Sólrún Freyja Sen
solrunfreyja@frettabladid.is

Umhverfisstofnun rekur umhverfismerkið Svaninn, sem er notað til að votta umhverfisvæna framleiðslu, meðal annars á fatnaði. Birgitta Stefánsdóttir, sérfræðingur hjá Umhverfisstofnun, segir að Svanurinn taki til alls lífsferils fatnaðarins.

„Þá erum við bæði að skoða hráefnin, framleiðsluna, neyslu og meðhöndlun úrgangs á meðan lífræn vottun nær bara til hráefna. Það er ekki víst að hún nái til þátta sem koma á eftir því, eins og hvernig fataefnið er litað og svo framvegis. Lífræn ræktun þýðir í raun bara að það sé ekki verið að nota tilbúinn áburð og verið að viðhalda gæðum jarðvegs.“

Birgitta segir að ef íslenskur fatnaður sem er til dæmis búinn til úr íslenskri ull ætti að fá Svansvottunina, þyrfti í raun að endurskoða sauðfjárrækt í heild sinni.

„Þú þarft að rekja framleiðsluna svo langt aftur, maður þarf að skoða reksturinn á öllu búinu. Þannig að þetta er mjög stórt verkefni.“

Neytendur bera ábyrgð

Guðrún Lárusdóttir er einn fatahönnuða vistvæn fataframleiðsla og endurnýting textils brennur á. „Ég kláraði mastersnám í umhverfissvænni fatahönnun í Berlín fyrir um fimm árum.“

Það er hægt að skoða vistvæna fataframleiðslu út frá til dæmis dýraverndunarsjónarmiðum og vegna þeirra að sleppa því að ganga í loðfeldum, mannréttindasjónarmiðum, hvort fólk sem býr til fatnaðinn fái sanngjörn laun og sanngjarna meðferð, eða efnunum sjálfum og hvernig þau eru búin til. Húðin er náttúrulega stærsta líffæri líkamans og maður verður að vanda valið á efnunum sem er í snertingu við húðina. Það sem er kannski mest áberandi í þessari umræðu í dag er fatasóun, fjöldaframleiðsla og umhverfissjónarmið. Við sem neytendur berum gríðarlega mikla ábyrgð og þurfum að hugsa okkur vel um þegar við erum að kaupa fatnað. Við þurfum bæði að hugsa um hvort okkur raunverulega vanti hann, og hvort hann muni endast lengur en eftir nokkra þvotta. Hins vegar er flóran á fatamarkaðnum svo breið og fjölbreytt að fólk lendir oft í vandræðum með að velja sér fatnað og finnst þægilegra að stinga höfðinu í sandinn heldur en að taka ábyrga afstöðu.“

Til þess eru lífrænar og umhverfisvænar vottanir ágætis hjálpartæki, og bendir Guðrún á Global Organic Textile Standard (GOTS) og Bluesign sem er vottun fyrir umhverfisvænan textíl og fatnað. Guðrún segir að það sé einföld leið fyrir fataframleiðendur að huga að umhverfinu með því að endurnýta fót og fataefni.

Endurnýting fyrsta skrefið

„Ungum hönnuðum finnst það

As We Grow framleiðir barnaföt fyrir breiðara aldursbil en gengur og gerist.

Barnaföt As We Grow eru búin til úr alpaca ull og lífrænni bómull.

kannski vera ófyrstíganlegt verkefni að fá allar þessar vottanir, en þeir geta annaðhvort keypt af birgjum sem eru með þær, eða endurnið efni, sem er náttúrulega framtíðin.“ Hringrásarhagkerfið er að koma sterkt inn í fataiðnaðinn en það byggir á að koma efnunum sem hefði annars verið hent, aftur í umferð og nýtingu. „Það þarf ekki alltaf að vera að búa til nýjan textíl. Við eigum að nýta það sem er til, til dæmis er hægt að búa til ný fót úr gömlum fötum.“

Guðrún er með mastersgráðu í umhverfissvænni fatahönnun.

Það er líka hægt að vinna fataefni aftur. Það verður samt að muna að endurnýting er bara fyrsta skrefið, framleiðslan á endurnýtingunni verður líka að vera vistvæn. Það þarf að huga að öllum þáttum framleiðslunnar, alveg frá upphafi og þar til varan er tilbúin.“ Guðrún starfar hjá barnafata-

merkinu As We Grow sem hannar, framleiðir og selur vistvæn barnaföt, en vörumerkið hlaut Hönnunarverðlaun Íslands fyrir vistvæna hönnun og ábyrga neyslu. Merkið er með fatastærðir sem spanna breiðara aldurstímabil heldur en í mörgum öðrum barnafatamerkjum, svo foreldrar þurfa ekki að kaupa fót, tvisvar á ári eða einu sinni á ári. „Við notum alpaca ull sem er frá Perú, og við erum með Fair Trade vottun á ullinni. Svo notum við lífræna bómull í nýrri línu hjá okkur sem er bæði með GOTS-vottunina og Oeko-tex100-vottunina sem er jafnframt framleiðandi á lífrænni bómull.“

Ólífræn bómull er úduð með eitrefnum og svo er fólk sem vinnur við að tína hana kannski að vinna við óviðunandi aðstæður án þess að vera í hlífðarfatnaði. Við sem neytendur verðum að hafa þetta í huga, en það hafa kannski ekki allir tök á að skoða allt ofan í kjölinn. Þá er í staðinn hægt að skoða hvort fatnaðurinn sem maður er að spá í að kaupa sé vottaður.“

Spyrja út í framleiðsluna

Guðrún segir að hún taki eftir miklum breytingum sem hafa orðið á síðustu örfáu árum í bæði hugarfari neytenda og fataframleiðenda. „Þegar ég kom heim úr náminu, árið 2014, þá var ekkert verið að tala um þetta heima. Umræðan í Berlín um að endurnýta fatnað og kaupa umhverfsvottaðan fatnað var orðin almenn þar en ekki hér á Íslandi. Guðrún telur að þau fatamerki sem bera ekki virðingu fyrir umhverfinu og leggja ekki áherslu á vistvænar framleiðsluáferðir, munu einfaldlega detta út á næstu árum og það sé þegar farið að gerast. „Nú eru fataframleiðendur og hönnuðir á Íslandi farnir að upplifa að kúnnar spyrja mikið út í framleiðslu fatnaðarins. Þeir einfaldlega verða að vera með vistvænan fatnað.“

Lífrænar mjólkurvörur hjá Biobú

Biobú mjólkurbú vinnur og selur eingöngu lífrænar mjólkurvörur. Biobú heldur úti biobu.is. Lífræn matvælaframleiðsla getur bundið meira en hún losar af gróðurhúsalofttegundum (GHL).

Í fyrirsögn á frétt stendur að lífræn matvælaframleiðsla geti bundið meira en hún losar af gróðurhúsalofttegundum (GHL). Kristján Oddsson, sem er bóndi á Neðra-Hálsi í Kjós og jafnframt ritstjóri biobu.is segir að þessi fyrirsögn miði við það að öllum bestu aðferðum, með tilliti til loftslagsmála, sé beitt í framleiðslunni. Fólk virðist eiga eitthvað erfitt með að átta sig á því að lífrænar framleiðsluáferðir séu betri en hefðbundnar áferðir þegar kemur að losun og bindingu á GHL.

Talið er að hefðbundinn landbúnaður sé ábyrgur fyrir 25% GHL í heiminum. Tilbúinn áburður veldur allt að helmingi þessara GHL eða um 12% af öllu GHL í heiminum. Enginn tilbúinn áburður er notaður í lífrænni framleiðslu. Er þá ekki lífrænn landbúnaður með að minnsta kosti 12% minni útblástur á GHL.

Það er ekki eingöngu að tilbúinn áburður losi mikið af GHL, heldur virkar hann eins og tappi í öllu ræktunarlandinu sem hindrar

eðlilega bindingu á koltvísýringi úr andrúmsloftinu sérstaklega þegar tilbúinn áburður er notaður einn og sér. Svo virðist sem jarðvegur tapi náttúrulegum eiginleika sínum til að binda og geyma kolefni við ræktun plantna. Þá er hann einnig ábyrgur fyrir losun

á lífrænu kolefni úr jarðvegi sem hlýtur að teljast mjög alvarlegt. Nú er talið að þriðjungur ræktunarlands sé illa skaðaður eða ónýtur vegna þrautræktunar með tilbúnum áburði. Þetta á sérstaklega við á hinu svokallaða kornræktarbelti.

» Talið er að allur sá jarðvegur sem nú þekur jörðina og notaður er í landbúnaði í dag hafi orðið til á síðustu 10 þúsund árum fyrir tilverknað plantna af ýmsum gerðum.

Talið er að allur sá jarðvegur sem nú þekur jörðina og notaður er í landbúnaði í dag hafi orðið til á síðustu 10 þúsund árum fyrir tilverknað plantna af ýmsum gerðum. Þetta er náttúrulegt ferli þar sem plöntur fyrir tilverknað ljóstíllifunar breyta koltvísýringi í andrúmslofti í sykru sem plantan notar fyrir sinn vöxt en það sem plantan ekki notar breytir örveru- og sveppalífíð í lífrænt kolefni og þannig viðhelst og verður til nýr jarðvegur. Öfugt við hefðbundna

ræktun, þá örvar lífræn ræktun þetta náttúrulega ferli í jarðveginum. Það gerum við með því að nota búfjáráburð, moltu eða jurtaþekju í ræktuninni. Beit jörturdýra virkar einnig mjög örverandi á bindingu kolefnis í jörðu.

Rannsóknir hafa leitt í ljós að orkunotkun í lífrænum landbúnaði sé um 35% minni og kolefnislosun sé um 40% minni (tilbúinn áburður þar talinn með).

Erlendis hefur verið að þróast ný tegund landbúnaðar sem nefnist regenerative-organic-agriculture sem mætti útleggjast sem endurnýjaður lífrænn landbúnaður og/ eða það mætti kalla hana lífræna kolefnisræktun. Þessi landbúnaður gengur út á það að hámarka bindingu og lágmarka losun frá ræktun. Mælt er með að sleppa plægingu ef mögulegt er og þá aðeins að vori, og að jarðvegurinn sé aðeins rispaður upp fyrir nýja sáningu. Þá er gert ráð fyrir því að öll jörturdýr séu höfð á beit þegar árstíðin leyfir og líka að svin og fiðurfénaður geti notið náttúrunnar.

Umhverfisvæn hverfisbúð

Fjórar nágrannakonur, sem allar hafa brennandi áhuga á umhverfismálum, reka verslunina Vistvera í Grímsbæ. Næstkomandi laugardag halda þær upp á eins árs afmæli verslunarinnar.

Þær Kristín Inga Arnardóttir, Salbjörg Ríta Jónsdóttir, Jóhanna Gísladóttir og Elsa Þórey Eysteinsdóttir eru nágrannar úr Fossvoginum sem fannst vanta verslun sem bauð upp á umhverfisvænar vörur og lausnir. „Við erum allar með mismunandi bakgrunn, með mismunandi menntun og í annarri vinnu. Þetta er bara okkar ástríða og áhugamál. Ein af okkur er grafískur hönnuður, ein er líffræðingur, ein er í doktorsnámi í umhverfis- og auðlindafræði og svo er ég viðskiptafræðingur,“ segir Kristín Inga. Með þeirra mismunandi bakgrunn ná þær að sameina krafta sína og reka verslunina með þryði. Þær stukku á tækifærið þegar þær sáu að það var laust pláss í Grímsbæ. „Það er mjög gaman að vera með verslun í hverfinu okkar, við kjósum að kalla Grímsbæ litla krúttlega mollið.“

Fagna fyrsta afmælinu

Næstkomandi laugardag fagna þær eins árs afmæli verslunarinnar og verða þær með ýmis tilboð í gangi. Verslunin verður opin frá 11.00-15.00. Þær verða með kynningar á vörum, gefa prufur af sjampóstykkjum og bjóða upp

Verslunin Vistvera er til húsa í Grímsbæ. Eigendur eru sammála um að gott sé að hafa svona verslun í hverfinu.

» Megin hugmyndafræðin á bak við verslunina er að gera fólki kleift í auknum mæli að nálgast umhverfisvæna kosti.

Vistvera býður upp á mikið úrval af hreinlætisvörum bæði fyrir líkamann og heimilið.

á heitt kaffi og kleinur. Ásamt því ætla þær að gefa 15% afslátt af áfyllingarvörum. Það virkar þannig að fólk getur komið með sín eigin ílát og fyllt á. Dæmi um vörur sem seldar eru eftir vigt eru grænsápa sem er góð í öll þrif en sápan er umhverfisvæn og er framleidd á Íslandi, uppþvottalögur, fljótandi handsápa, þvottaflögur og tannkremstöflur. „Við viljum auka vörur sem seldar eru eftir vigt,“ segir Kristín Inga.

Purfum að fara betur með náttúruna

Megin hugmyndafræðin á bak við verslunina er að gera fólki kleift í auknum mæli að nálgast umhverf-

isvæna valkosti. Hingað til hefur ekki verið mikið úrval til á Íslandi en þetta er að aukast. „Við viljum bjóða upp á vörur þannig að fólk geti minnkað plastnotkun og nálgast vörur sem eru umhverfisvænni, einnig fjölnota vörur sem hægja á fólki. Við erum alltaf svo mikið að drífa okkur og að grípa hitt og þetta í búðum. Fókusinn er að einfalda lífið og fara betur með náttúruna í leiðinni.“

Vistvera býður upp á fjölbreytt og mikið vöruúrval. „Við erum með mikið af hreinlætisvörum, fallegum heimilisvörum, blæðingavörum og einnig mikið úrval af ungbarnavörum eins og pela og smekki úr umhverfisvænni

efnum,“ segir Kristín Inga. Þeirra helsta markmið á næstunni er að vinna í því að fá fleiri íslenskar vörur til þeirra til að minnka kolefnisfótsporid sem kemur með flutningi á vörum erlendis frá.

Kristín Inga segir þær vinkonurnar vera afar ánægðar með fyrsta árið. Viðbrögðin hafa verið afar jákvæð og fólk er að verða meira meðvitað um mikilvægi þess að sinna umhverfinu betur eins og t.d. með að minnka plastnotkun.

„Fólk er áhugasamt um umhverfisvænni lífsstíl, fólk er duglegt að spyrja og það hefur verið mjög gefandi að tala við fólk í vinnunni um umhverfismál.“

VISTVERA 1 ÁRS

VELKOMIN Í VISTVERU Í GRÍMSBÆ VIÐ BÚSTAÐAVEG, LAUGARDAGINN 1. JÚNÍ, KL. 11.00 - 15.00:

- Föðunarfræðingur kynnir áfyllanlegar föðunarvörur frá franska merkinu **Zao**
- Snyrtifræðingur kynnir áfyllanlegar snyrtivörur frá íslenska merkinu **Nature Sense**
- **15% afsláttur** af öllum áfyllingarvörum
- Prufur eins og birgðir endast
- Kaffi og kleinur

VISTVERA - GRÍMSBÆ - 108 REYKJAVÍK - VISTVERA.IS

VISTVERA

ÚRVAL ÁFYLLINGARVARA OG VISTVÆNNI KOSTA Í SNYRTI- OG HEIMILISVÖRUM

Túrnærbuxur frá THINX og margnota tíðavörur

Handsápa, uppþvottalögur og grænsápa í áfyllingu

Tannkremstöflur með og án flúor í áfyllingu

Margnota rör í alls konar stærðum, gerðum og litum

Hársápustykki og hárnæring í miklu úrvali

VISTVERA - GRÍMSBÆ VIÐ BÚSTAÐAVEG - 108 REYKJAVÍK - VISTVERA.IS

VISTVERA

Umhverfisvænar einnota vörur

Rekstrarland hefur glæsilegt vöruúrval í umhverfisvænum, endurvinnanlegum og niðurbrjótanlegum einnota vörum. Markmiðið er að draga úr umhverfisfótsporunum fyrirtækisins.

Med vaxandi áherslu á umhverfisvænar lausnir þá eru þau í Rekstrarlandi stöðugt að búa til ný efni sem byggja á því að gera betur og auka sjálfbærni. Dæmi um það eru vörur úr sykurreyr, pálmalaufum og maíssterkju. „Við trúum á að umhverfi og þægindi fari hönd í hönd. Þetta snýst um öryggi, okkar endalausku skuldbindingu um gæði og umhyggju fyrir umhverfinu. Leiðandi úrval okkar af vistvænum og niðurbrjótanlegum efnum og fallegri hönnun uppfyllir kröfur um notkun, gæði og verð,“ segir Hjalti Þór Halldórsson, sölustjóri hjá Rekstrarlandi.

„Þegar umræðan um minnkun plasts er eins mikil og núna, þá er mikilvægt að láta þá sem vilja láta til sín taka og leggja sitt af mörkum víta að það er mögulegt að halda sína grillveislu, brúðkaup, eða sama hvers konar samkomustund það er þar sem einnota umbúðir eru notaðar, að það er hægt að nota umhverfisvænar vörur.“

Diskar, hnifapör og glös sem brotna niður í náttúrunni er ein leiðin til þess. „Ég hvet fólk og fyrirtæki til þess að skoða aðeins hvað það er að bjóða upp á í sinni veislu,“ segir Hjalti Þór. „Veldu annaðhvort vöru sem er endurvinnanleg, compostable, sem fer þá með lífrænum úrgangi eða niðurbrjótanlega vöru sem kallast

biodegradable. Næst þegar þú ætlar að stökkva til og halda veislu og sleppa við uppvaskið vertu þá viss um að nota umhverfisvæna lausn,“ segir Hjalti Þór.

„Það er verið að bjóða upp á alls konar vörur í dag sem taka langan tíma að brotna niður í umhverfinu en veltum aðeins fyrir okkur hvað við getum gert. Það tekur kannski 45 sekúndur að framleiða plast, sem oft er notað í 5 mínútur og tekur 500 ár að brotna niður,“ útskýrir Hjalti Þór.

Hér eru dæmi um hráefni sem Rekstrarland notar í sínar vörur.

Pappír

Pappír er af náttúrulegum uppruna og býr yfir þeirri getu að vera fullkomlega niðurbrjótanlegur og endurvinnanlegur. Pappír er umhverfisvænt efni sem hefur þann eiginleika að vera 100% endurnýjanlegur, hann brotnar fljótt niður vegna þess að trefjarnar leysast auðveldlega í náttúrunni.

PLA

PLA er endurvinnanlegt hitaþolið plastkennt efni og unnið úr endurnýjanlegum auðlindum. PLA-framleiðsla byggist á plöntum svo sem maíssterkju, hveiti, sykurreyr eða rófum. Við bestu skilyrði, en PLA-vörur fara öllu jafna með lífrænum úrgangi, þá er PLA fært um algjört niðurbrot án þess að skilja eftir sig

Hjalte Þór Halldórsson ásamt Ólöfu Helgadóttur, verslunarstjóra Rekstrarlands.

sýnilegar eða eittraðar leifar. PLA þarf sérstaka meðferð við urðun og má ekki blandast við plast í endurvinnslu.

Viður

Viður er umhverfisvænn vegna þess að hann er af náttúrulegum uppruna og niðurbrotið er algjört. Tré eru CO2 hlutlaus og hafa þann kost að koma úr 100% endurnýjanlegum auðlindum.

Bagasse efni (sykurreyr)

Bagasse er hið fullkomna umhverfisvæna val. Bagasse er afgangsefni sem kemur við framleiðslu sykurs. Þegar sykurrinn er skilinn frá er stilkurinn eftir. Þetta efni er rífið og hreinsað og

úr verða bagasse trefjar. Þessar trefjar geta verið notaðar til að búa til ýmsar tegundir af vörum t.d. diska og matarbakka sem henta vel fyrir heita og kalda rétti sem og til hitunar í örbylgjuofni. Bagasse er 100% niðurbrjótanlegt og með sérstrakri urðun getur niðurbrot verið algjört innan 30-90 daga. Að auki er bagasse CO2 hlutlaust og kemur úr 100% endurnýjanlegum auðlindum.

Leirhúðun

Leirhúðun er þegar efri hliðin af t.d. pappadisk er húðuð með þunnu lagi af leir. Það er náttúrulegt lag sem gerir yfirborð hans svoltið sléttara. Pappír með leirhúðun er niðurbrjótanlegur, endurvinnanlegur og af náttúrulegum uppruna.

Pálmalauf

Framleiðsla á afurðum gerðum úr pálmalaufum er mjög einföld og sjálfbær. Þegar laufin falla sjálf af pálmatrénu er þeim safnað saman, þau hreinsuð og með notkun hita eru þau pressuð í alls konar stærðir og lögun. Með þessari tegund af framleiðslu þá eru pálmalauf án nokkurs konar aukaefna og að fullu niðurbrjótanleg. Að auki eru pálmalauf CO2 hlutlaus og úr 100% endurnýjanlegum auðlindum.

Ef þú vilt kynnast eða óskar eftir frekari upplýsingum um vörur Rekstrarlands, kattu þá við í verslun þeirra að Vatnagördum 10.

Tökum höndum saman – í þágu umhverfisins

OPÍÐ ALLA
VIRKA DAGA
KL. 8-17

Við vinnum stöðugt að því að bjóða vörur sem draga úr kolefnisspori, umhverfisvænar og niðurbrjótanlegar vörur, framleiddar í sátt við náttúruna.

REKSTRARLAND verslun | Vatnagördum 10 | 104 Reykjavík | Söluver 515 1100 | rekstrarland.is

REKSTRARLAND